

OBSAH

ÚVOD (ZO)	7
1. OD STROMU K LABYRINTU (ZO)	9
1.1. Slovník a encyklopedie	10
1.2. Slovník	10
1.2.1. <i>První myšlenka slovníku: arbor porphyriana</i>	10
1.2.2. <i>Utopie slovníku v moderní sémantice</i>	24
1.3. Encyklopedie	28
1.3.1. <i>Plinius a model antické encyklopedie</i>	30
1.3.2. <i>Středověké encyklopedie</i>	34
1.3.3. <i>Mezi renesancí a 17. stoletím, vstříc Labyrintu</i>	39
1.3.4. <i>Tesaurův Dalekohled</i>	43
1.3.5. <i>Wilkins</i>	48
1.3.6. <i>Leibniz</i>	52
1.3.7. <i>Encyclopédie</i>	53
1.4. Všeobsáhlá encyklopedie jako regulativní idea	55
1.5. Labyrinty	58
1.6. Nové encyklopedické modely	61
1.7. „Ontologie“	66
1.8. Ontologie a sémiozická kreativita	68
1.8.1. <i>Metafora jako nástroj tvorby nových ontologií</i>	68
1.8.2. <i>Joyceovské ontologie</i>	73
1.9. Formáty encyklopedie	76
1.9.1. <i>Od individuální k všeobsáhlé</i>	76
1.9.2. <i>Závrať z labyrintu a ars oblivionalis</i>	80
1.9.3. <i>Mnemotechniky jako sémiotiky</i>	84
1.9.4. <i>Ars excerptendi</i>	88
1.9.5. <i>Vymazání, odložení, latence</i>	92

1.9.6. <i>Všeobsáhlá encyklopedie a virtualita</i>	93
1.9.7. <i>Text jako generátor zapomínání</i>	94
2. METAFORA JAKO POZNÁNÍ: ARISTOTELOVA SMŮLA VE STŘEDOVĚKU (JP)	101
2.1. Latinský Aristoteles	101
2.2. <i>Poetika</i> : Averroův komenář a Hermannův překlad	103
2.3. <i>Poetika</i> : překlad Viléma z Moerbeke	110
2.4. <i>Rétorika</i> : překlad Hermanna Němce	112
2.5. <i>Rétorika</i> : <i>Translatio vetus</i> (V) a překlad Viléma z Moerbeke (M)	113
2.6. Neúspěch <i>Poetiky</i> a <i>Rétoriky</i> ve středověku	116
3. OD METAFORY K ANALOGIA ENTIS (JP)	121
3.1. <i>Poetiky</i> a <i>rétorika</i>	121
3.2. Zmínky a příklady ve filozofickém myšlení	130
3.3. Metafora, alegorismus a univerzální symbolismus	132
3.4. Metafora u Tomáše Akvinského	143
3.5. Dante	143
3.6. Pseudo-Dionysiova symbolická teologie	152
3.7. <i>Analogia entis</i>	160
3.8. Závěr	170
4. O PSÍM ŠTĚKOTU (a dalších zoosémiotických archeologiích) (JP)	173
4.1. Zvířata od antiky po středověk	174
4.1.1. <i>Duše, práva a jazyk zvířat ve starověku</i>	174
4.1.2. <i>Přechod problému do středověku</i>	186
4.2. <i>Latratus canis</i>	196
4.2.1. <i>Jména a znaky</i>	196
4.2.2. <i>Stoický vliv: Augustin</i>	197
4.2.3. <i>Stoický vliv: Abélard</i>	200
4.2.4. <i>Boëthiova četba De interpretatione 16a</i>	203
4.2.5. <i>Tomášova četba De interpretatione 16a</i>	210
4.2.6. <i>Zapsatelnost a artikulace</i>	211

4.2.7. <i>Ještě jednou Tomáš</i>	211
4.2.8. <i>Roger Bacon</i>	218
5. FALZIFIKACE VE STŘEDOVĚKU (GCh)	229
5.1. Sémiotika falzifikace	231
5.1.1. <i>Duplikáty</i>	231
5.1.2. <i>Pseudoduplikáty</i>	232
5.1.3. <i>Falešná identifikace</i>	234
5.2. Potíže s ověřováním	235
5.2.1. <i>Ověření pravosti z hlediska materiálního nosiče textu</i>	235
5.2.2. <i>Ověření pravosti z hlediska textové manifestace</i>	236
5.2.3. <i>Ověření pravosti z hlediska obsahu</i>	239
5.2.4. <i>Ověření pravosti vzhledem k dobovým faktům</i>	240
5.3. Tři druhy falešné identifikace	242
5.3.1. <i>Přímý podvrh</i>	242
5.3.2. <i>Umírněný podvrh neboli domnělá nezaměnitelnost</i>	244
5.3.3. <i>Pseudoidentifikace</i>	245
5.4. Co to znamená „vědět, že“?	247
5.5. Historická pravda, tradice a <i>auctoritas</i>	248
5.6. Na ramenou obrů	250
5.7. <i>Tamquam ab iniustis possessoribus</i>	252
5.8. Závěry	255
6. POZNÁMKY K BEATOVÍ (GCh)	257
6.1. <i>Apertissime</i>	260
6.2. Vidění Písma	267
6.3. Další nezobrazitelné výjevy	277
6.4. Beatův Jeruzalém	280
6.5. <i>Mille annos</i>	282
7. DANTE MEZI MODISTY A KABALISTY (GCh)	295
7.1. <i>De vulgari eloquentia</i>	295
7.2. <i>Ráj XXVI</i>	306

8. UŽITÍ A INTERPRETACE STŘEDOVĚKÝCH TEXTŮ (GCh)	319
8.1. Moderní paleotomista	319
8.2. Bezostyšná četba	322
8.3. Doba po <i>Art et scolastique</i> , objevení „poezie“	326
8.4. Básnická řeč: Maritain versus sv. Tomáš	328
8.5. Tvořivá intuice versus činný rozum	332
8.6. De Bruynova lekce z historiografie	346
8.7. Problém rozumové intuice	353
9. K HISTORII DENOTACE (HG)	361
9.1. Od Milla k Peirceovi	363
9.2. Od Aristotela ke středověku	365
9.3. Boëthius	367
9.5. Abélard	370
9.6. Tomáš Akvinský	373
9.7. <i>Suppositio</i>	375
9.8. Bacon	378
9.9. Duns Scotus a modisté	383
9.10. Ockham	384
9.11. Po Ockhamovi	389
9.12. Závěry	394
10. O LULLOVI, PICOVI A O LULLISMU (HG)	395
10.1. Poznámka k lullovské <i>Ars</i>	396
10.2. Odlišnosti od kabalistiky	406
10.3. Lullovy stromy a velký řetězec bytí	409
10.4. Picova <i>revolutio alphabetaria</i>	417
10.5. Lullismus po Pikovi	423
11. JAZYK JIŽNÍ ZEMSKÉ POLOKOULE (HG)	431
12. NÁVRAT K ISIDOROVÍ: ETYMOLOGIE JOSEPHA DE MAISTRA (HG)	447

13. JEŠTĚ KE KANTOVU MLČENÍ (PŠ)	465
13.1. Empirické pojmy	466
13.2. Vjemové soudy	474
13.3. Schéma	479
13.4. Najdeme u Kanta schéma psa?	482
13.5. Jak vytvořit schéma neznámého předmětu	486
13.6. Kantovo <i>Opus postumum</i>	492
14. PŘIROZENÁ SEMIÓZA A JAZYK	
V MANZONIHO SNOUBENCÍCH (PŠ)	497
14.1. Skutky a slova	497
14.2. Lidová semióza	502
14.3. Setkání s brávy	504
14.4. Vlastní jména	505
14.5. Odpuštění bratra Kryštofa	508
14.6. Další příklady	509
14.7. Posedlost a lidské šílenství	511
14.8. Na závěr	515
15. PRÁH A NEKONEČNO. PEIRCE	
A PRIMÁRNÍ IKONISMUS (PŠ)	517
15.1. Zpět k Peirceovi	517
15.2. Peirce a kávovar	522
15.3. Peirce kontra černá skvrna	526
15.4. Peirce a mozek	531
15.5. Peirce a želva	534
16. DEFINICE V CROCEHO ESTETICE (PŠ)	541
17. PĚT VÝZNAMŮ „SÉMANTIKY“	
OD BRÉALA PO SOUČASNOST (PŠ)	559
17.1. Různé významy sémantiky	560
17.2. Encyklopedická hesla	562
17.3. Má pojem významu ještě smysl?	565

17.4. Ztotožnění významu a synonymie	569
17.5. Sémantiky pravdivostních podmínek	570
17.6. Význam, referent, reference	573
18. SLABÉ MYŠLENÍ VERSUS MEZE INTERPRETACE (PŠ)	577
LITERATURA	603
EDIČNÍ POZNÁMKA	637
JMENNÝ REJSTRÍK	639

(ZO = Zora Obstová, JP = Jiří Pelán, GCh = Gabriela Chalupská, HG = Helena Gordanová, PŠ = Pavel Štichauer)